

Slovník

ku cvičebnici

jazyka německého,

ktorou sestavil

Edvard Ouředníček.

7

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA
PEDAGOGICKE FAKULTY
HRADEC KRÁLOVÉ

Signat. n. V 1346

Inv. n. 202021

V BRNĚ.

1896.

Tiskem a nákladem o. a. k. dvorního knihkupectví
Karla Winikera.

das to
ist jest
der Vater otec

1.
die Mutter matka
das Kind dítě
wer? kdo?

der (ein) Mann muž
die (eine) Frau žena; pani
das (ein) Mädchen děvče
der Großvater děd

2.
die Großmutter babička
der Knabe hoch
was? co? čím?

wie? jaký?
fleißig pilný
auch také, též
arbeitsam pracovitý
jung mladý

3.
der Hund pes
das Thier zvíře
es ono (osobná nám. r. stř.)
es ist jest
weiß bílý

nicht ne; er ist nicht (on) není
er on (osobná nám. r. m.)
alt starý
stark silný
sie ona (osobní nám. r. ž.)
schwach slabý

4.
groß veliký
(der Großvater)
klein malý
das Haus dům
schwarz černý
grau šedý

der Baum strom
grün zelený
oder nebo, aneb
der Thurm věž
hoch vysoký
niedrig nízký

5.
das Dach střecha
roth červený
das Schaf ovce
du bist ty jsi
ich bin (já) jsem

thun činiti, dělati
 (sie thun dělají; er thut dělá)
 die Thiere zvířata
 (das Thier)
 der Hahn kohout
 frühen kokrhati
 der Storch čáp
 klappern klapati

6.

blößen bečeti
 das Pferd kůň
 wiehern řehtati
 der Vogel pták
 fliegen létati
 die Ente kachna
 schwimmen plovati

7.

der Wanderer pocestný
 er geht (on) jde
 gehen jíti
 er steht (on) stojí
 stehen státi

springen skákati
 und a
 beßen štěkati
 die Wladg služka
 kochen vařiti

8.

eggen vláčeti
 das Feld pole
 knien klečeti
 füttern krmiti

das Essen jídlo
 die Schwalbe vlaštovka
 bauen stavěti
 das Nest hnízdo

9.

die Kinder děti
 (das Kind dítě)
 spielen hráti si
 tanzen tančiti
 sie spielen (oni, ony, ona) hrají si
 wie? jak? jaký?
 nennen jmenovati
 du nennst (ty) jmenuješ

ich nenne (já) jmenuji
 ihr nennt (vy) jmenujete
 wir nennen (my) jmenujeme
 arbeiten pracovati
 nein ne
 wir sind jsme
 ihr seid (vy) jste
 sie sind jsou

10.

was für ein? jaký?
 die Form tvar
 er, sie, es hat (on, ona, ono) má
 eckig hranatý, rohatý
 spitzig špičatý
 das Rad kolo

rund okrouhlý
 welche která (kterou), jaká
 (jakou)
 die Gestalt postava, tvar
 schlank štíhlý

11.

wen? koho?
 du siehst vidíš
 sehen viděti
 der Sperling vrabec
 noch ještě

der Spatz vrabec
 kennen znáti
 der Graf hrabě
 der Fürst kníže
 der Herr pán

12.

lieben milovati
 fragen tázati se
 mich mne, mě
 die Schwester sestra
 der Bruder bratr
 alle Menschen všichni lidé,
 všechny lidi
 ja ano, vždyť
 so tak
 sehr velmi

drum = darum proto
 immer vždy
 mehr vice
 ich kann mohu
 doch ale, přece
 ihn ho, jeho
 verstehen rozuměti; ich verstehe
 ihn rozumím mu
 Gott Bůh
 im Himmel na nebesích

13.

a)

das Räthsel hádanka
 draußen venku
 kalt chladný, studený
 aber ale

warm teplý
 der Wald les
 der Ofen kamna

b)

erst nejdříve
 wie jako
 der Schnee sníh
 dann potom
 der Klee jetel

das Blut krev
 schmecken chutnati
 gut dobře
 die Kirsche třešně

14.

a)

kaufen kupovati; Sie kaufen
 (Vy) kupujete
 hier zde
 der Zucker cukr
 der Kaffee káva
 theuer drahý
 billig laciný

bringen přiněsti; bringen Sie!
 přineste!
 mir mně, mi
 das Wasser voda
 mein Herr! pane!
 gleich ihned

bitten prositi
 geben dáti; gib! dej!
 geben Sie! dejte!
 das Stück kus
 das Brot chléb; ein Stück
 Brot kousek chleba

b)

gerne rád
 der Wirt hostinský
 das Glas sklenice
 das Bier pivo
 dienen sloužiti; zu dienen
 k službám

15.

zeigen ukázati; zeige ukaž;
 zeigen Sie! (Vy) ukažte!
 der Kirschbaum třešňový strom
 (die Kirsche)
 der Weidenbaum vrba

die Mühle mlýn
 das Schloß zámek
 die Henne slepice
 die Wiese louka

16.

das Buch kniha
 öffnen otevřiti; öffnen Sie!
 otevřte (Vy)!
 schließen zavřiti
 schließen Sie! zavřete (vy)!
 lesen čísti; lies! čti!

die Übung cvičení
 der Satz věta
 einmal jednou
 conjugieren časovati; conjugieret!
 časujte (vy)!
 das Zeitwort sloveso

17.

überlegen překládati
 zählen počítati
 von od
 bis až do
 eins jedna
 zwei dvě
 drei tři
 vier čtyři
 fünf pět
 sechs šest
 sieben sedm
 acht osm
 neun devět
 zehn deset
 schreiben psáti

reden mluvíti
 deutsch po německu
 deutlich zřetelně
 sprechen mluvíti; sprich! mluv!
 (das Gespräch)
 laut hlasitě
 ein, eine, ein jeden, jedna, jedno
 u. s. w. = und so weiter
 a tak dále
 sei! buď!
 aufmerksam pozorný
 seid! buďte!
 seien Sie! buďte!
 seien wir! budme!
 schreiben wir! pišme!

18.

kein žádný; das ist kein Haus
to není kohout
die Haus husa
der Sommer léto
der Hut klobouk
der Kopf hlava

das Bein noha
die Zehe prst (u nohy)
der Schwamm houba
der Bach potok
die Kaffeemühle mlýnek na kávu

19.

sagen praviti
mein, meine, mein můj
dein, deine, dein tvůj
sein, seine, sein jeho
ihr, ihre, ihr její; jejich
der Müller mlynář (die Mühle)

unser, unsere, unser náš
euer, euerer, euer váš
wessen? čí?
welcher, welche, welches?
který, á, é?

20.

wie? jak?
heißen slouiti, jmenovati se
beide oba
einer jeden
der, die, das auferc druhý,
druhá, druhé

wie alt sind Sie? kolik je
Vám let?
haben (ich habe, du hast, er hat,
wir haben, ihr habet, sie haben)
míti
wo? kde?
wohnen bydleti
Prag Praha
zu Hause doma
böhmisch po česku

Friedrich Bedřich

21.

dort tam
der Wein víno
frisch čerstvý
die Butter máslo

schmackhaft chutný
(schmecken)
gesund zdravý
das Getränk nápoj

22.

das Weib žena
die Rüben řepy
der Speck slanina

einer musí jeden musí
jetzt nyní
weg pryč

die Glocke zvon
 die Glocke schlägt zvon bije
 schon již
 Kling eink
 Klang klink

dieser, diese, dieses tento
 jener, jene, jenes onen
 die Müllerstochter mlynářova
 dcera
 (der Müller, die Mühle)
 die Tochter dcera

machen dělati
 singen zpívati
 lieb milý
 (lieben)
 schön krásný
 der Freund přítel

alles vše
 treiben činiti
 ihm mu, jemu
 nur jen
 der Lehrer učitel
 heißen rozkázati; slouti

die Kirche kostel
 oben nahore
 golden zlatý
 das Kreuz kříž
 die Uhr hodiny
 in der Kirche v kostele
 dennoch přece
 du willst chceš

23.

die Stunde hodina
 lang dlouhý
 fliehen prchati
 schnell rychle
 der Gesell tovaryš, druh

24.

der Star špaček
 wie viel? kolik?
 eingespant zapřažen
 wie viel Pferde sind eingespant?
 kolik koní jest zapřaženo?
 braun hnědý

25.

die Tante teta
 berühmt slavný
 beten modliti se
 fromm pobožný
 der Schüler žák

26.

fröhlich veselý
 das Herz srdce
 der Geist duch
 aus einem Knaben z hochá
 fest pevný

27.

sein býti
 segnen žehnati
 mit jedem Morgenroth každěho
 ráno
 ewig věčně
 im Leben und im Tod za živa
 i po smrti

die Nadel jehla
die Schere nůžky
werden stůvati se

28.

die Nāherin, pl. Nāherinnen
švadlena

da tu, zde
die Farbe barva
der Garten zahrada
vierzehn čtrnāct

29.

der Mensch člověk
dreizehn třināct
das Fuhu kuře

30.

der Vater, s, Vāter otec
der Stamm, es, Stānne kmen
der Baum, es, Bāume strom
dick tlustý
dūnn tenký
der Theil, es, e část
die Wurzel, pl. n kořen
die Rinde, pl. n kůra
der Ast, es, Aste větev
der Zweig, es, e haluz
die Blüte, pl. n květ
das Blatt, es, Blätter list

stecken vėzeti
in der Erde v zemi
der Baum, es, Bāume plot
der Garten, s, Gärten zahrada
aus Holz ze dřeva
die Tochter, pl. Tōchter dcera
das Mādchen, s, Mādchen děvče

das Eigenthum, s (obyč. bez pl.)
majetek
die Burg, pl. en hrad

31.

das Dach, es, Dācher střecha
das Schloss, sses, Schlōffer
zámek
das Haus, fes, Hāuser dům

unweit nedaleko
der Bienenstock, es, -stōcke úl
(die Biene včela)

32.

die Farbe, pl. n barva
die Mühle, pl. n mlýn
das Lied, es, Glieder úd
die Familie, pl. -n (čti: familie)
rodina

die Trümmer (mn. č. podst.
jména das Trumm) (sing.
se zřídka užívá) trosky
die Wiese, pl. n louka
das Gefieder (bez pl.) peří
bunt pestrý

33.

a)

an (předl. s dat. na otázku
kde?) u, při
der Bach, es, Bäche potok
neben (předl. s dat. na otázku
kde?) vedle, podle
der Strauch, es, Sträucher keř
der Steg, es, e stezka

über (předl. s dat. na otázku
kde?) nad
fließen téci
klar jasný, čistý
das Wasser, s, Wässer voda
unter (předl. s dat. na otázku
kde?) pod

b)

in (předl. s dat. na otázku
kde?) v
in = in dem
liegen ležeti
auf (předl. s dat. na otázku
kde?) na

der Berg, es, e hora
der Weg, es, e cesta
hinter (předl. s dat. na otázku
kde?) za
der Knabe, n, u hoch

c)

nehmen (ich nehme, du nimmst, er
nimmt, wir nehmen, ihr nehmet,
sie nehmen; nimm!) bráti
die Raupe, pl. u housenka
von (předl. s dat.) se, od
der Star, es, e spaček
sitzten seděti

halten (ich halte, du hältst, er
hält, wir halten, ihr haltet,
sie halten) držeti
der Schuß, es, SchöÙe klín
vor (předl. s dat. na otázku
kde?) před
der Herd, es, e krb

34.

das Bild, es, er obraz
links na levo
das Feld, es, er pole
der Wald, es, Wälder les

bei (předl. s dat.) u, při
das Nest, es, er hnízdo
der Storch, es, Störche úp
der Thurm, es, Thürme věž

35.

das Schwalbennest vlaštovčí
hnízdo
(die Schwalbe, das Nest)
der Balken, s, Balken trám
womit? čím?
mit (předl. s dat.) s
der Spaten, s, Spaten rýč
mit dem Spaten rýčem

wem? komu?
gehören náležeti, patřiti; die
Mühle gehört dem Vater
młyn jest otcův
das Pferd, es, e kůň
das Vännichen, s, Vännichen
jelňátko
der Hügel, s, Hügel pahorek

36.

das Rad, es, Räder kolo
 das Mühlrad kolo mlýnské
 zwischen (předl. s dat. na otázku
 kde?) mezi
 die Hand, pl. Hände ruka

das Butterbrot chléb s máslem
 (die Butter, das Brot)
 zu (předl. s dat.) k, ke, ku
 die Küche, pl. u kuchyně
 (kochen)

37.

a)

der Nutzen, s, Nutzen užitek
 das Hausthier, es, e domácí zvíře
 (das Haus, das Thier)
 einige někteří, ré, rá

leben žiti
 solcher, e, es takový
 worin? v čem?
 bestehen záležeti

b)

essen (ich esse, du issest, er isst,
 wir essen; iss!) jísti
 (das Essen)
 das Fleisch, es (bez pl.) maso
 das Huhn, es, Hühner kuře
 die Gans, pl. Gänse husa
 trinken pít
 die Milch (bez pl.) mléko

die Kuh, pl. Kühe kráva
 aus (předl. s dat.) z
 der Käse, s, Käse sýr
 die Wolle, pl. u vlna
 man macht děláme, dělají,
 dělá se
 das Tuch, es, Tuche sukno

c)

die Feder péro; pl. Federn perí
 das Rissen, s, Rissen peřina
 bewachen strážiti; ich bewache das
 Haus strážu domu
 legen klásti
 (liegen)

das Ei, es, Eier vejce; Eier
 legen vejce snášeti
 verkünden zvěstovati
 uns nám
 der Morgen, s, Morgen jitro
 ziehen táhnouti
 der Wagen, s, Wagen vůz

38.

a)

sich wehren brániti se
 das Thier, es, e zvíře
 schlagen (ich schlage, du schlägst,
 er schlägt, wir schlagen atd.)
 bít, tlouci

der Hinterfuß, es, -füße zadní noha
 (hinter, der Fuß noha)
 beißen kousati
 der Zahn, es, Zähne zub
 der Schnabel, s, Schnäbel zobák

	b)
die Biene, pl. u včela	der Stachel, s, u žahadlo (stechen)
stechen (ich steche, du stichst, er sticht, wir stechen atd.; stich!) píchatí	der Flügel, s, Flügel křídlo (fliegen) überhaupt vůbec

39.

	a)
mehrere Häuser několik domů rechts v pravo das Fenster, s, Fenster okno die Scheibe, pl. u tabule do okna	der eine — der andere jeden — druhý offen otevřen geschlossen zavřen (schließen)
	b)
der Vorhang, es, -hänge záslona der Blumentopf, es, -töpfe květináč (die Blume, pl. u květina; der Topf hrnec)	der Ziegel, s, Ziegel cihla gebaut vystavěn (bauen) die Schindel, pl. u šindel gedeckt pokryt die Spitze, pl. u vrchol der Schornstein, es, e komín
das Fensterbrett, es, er okenní prkénko, podpažnice (das Fenster; das Brett, es, er prkno)	

40.

an = an dem hüpfen poskakovati um (předl. s akk.) kolem das Beet, es, e záhon rufen volati	ich fluge, so laut es nur geht zpívám hlasitě, pokud je možno Heinrich, s Jindřich das Gedicht, es, e báseň
--	---

41.

der Boden, s, Böden půda fruchtbar úrodný darin v něm, ní der Gemüsegarten zelnice (das Gemüse zelenina, der Garten)	die Erbsen, pl. u hrách der Salat, es, e salát die Gurke, pl. u okurka die Zwiebel, pl. u cibule die Pflanze, pl. u bylina die Gemüsepflanze zelenina
wachsen (ich wachse, du wächst, er wächst, wir wachsen) růsti	

42.

a)

das Buch, es, Bücher kniha
 das Übungsbuch cvičebnice
 (die Übung)
 biegsam ohebný
 jeder, e, es každý
 die Seite, pl. n strana

der, die, das erste první
 der, die, das letzte poslední
 der Deckel, s, Deckel deska
 viele Blätter mnoho listů
 der Rücken, s, Rücken záda; hřbet

b)

der Buchstabe, n, n písmeno
 (das Buch)
 erzählen vypravovati
 die Geschichte, pl. n příběh
 drucken tisknouti
 der Buchdrucker, s, -drucker
 knihtiskář
 binden vázati

der Buchbinder, s, -binder knihař
 der Buchhändler, s, -händler
 knihkupec
 verkaufen prodávati
 mancher, e, es mnohý
 blättern listy obracet
 (das Blatt)

43.

a)

der Körper, s, Körper tělo
 der Leib, es, Leiber tělo
 der Kopf, es, Köpfe = das
 Haupt, es, Häupter hlava
 der Rumpf, es, Rumpfe trup
 ferner pak, dále

der Arm, es, e rámě, paže
 das Bein, es, e noha; kost
 anders jinak
 woraus? z čeho?
 bestehen sestávat

b)

das Haar, es, e vlas
 bewachsen porostlý
 (wachsen)
 verschieden rozličný
 die Stirn, pl. en čelo
 das Auge, es, n oko

das Ohr, es, en ucho
 die Schläfe, pl. n skráně; spánky
 die Nase, pl. n nos
 die Wange, pl. n líce
 der Mund, es, e ústa
 das Kinn, s, e brada

c)

der, die, das rechte pravý
 der, die, das linke levý
 sich befinden býti
 der Apfel, s, Äpfel jablko
 blau modrý
 scharf bystrý, ostrý

kurzsichtig krátkozraký
 (kurz krátký; sehen)
 weitsichtig dalekozraký
 blind slepý
 beweglich pohyblivý
 zart útlý, něžný
 empfindlich citelný

d)

augen vně	sprechen, sie sprechen ; (sprich!)
die Spitze, pl. n ret	mluviti
die Zunge, pl. n jazyk	der, die das vordere přední
der Gaumen, s, Gaumen	das Angesicht, es, er tvář, obličej
podlebi, patro	(sehen)
kauen žvýkati	der, die, das hintere zadní
sprechen (ich spreche, du sprichst,	der Schädel, s, Schädel lebka
er spricht, wir sprechen, ihr	wozu? k čemu?

e)

der Hals, es, Hälse krk	das Schulterblatt lopatka
das Genick, s, e vaz	der Oberarm zálokti
die Brust, pl. Brüste prsa, hrud'	(oben)
der Bauch, es, Bäuche břicho	der Vorderarm předlokti
die Schulter, pl. n rámě, plece	der Ellenbogen, s, -bogen loket

f)

die Handfläche, pl. -flächen dlaň	der Mittelfinger prostřední
der Handrücken, s, -rücken	der Ringfinger prstenni
hřbet ruky	(der Ring prsten)
der Finger, s, Finger prst	der kleine Finger malík
nämlich totiž	das Glied, es, Glieder úd, člen
der Daumen, s, Daumen palec	je drei po třech
der Zeigefinger, s, -finger	
ukazováček (zeigen)	

g)

klatschen tleskati	reiben tříti
werfen (ich werfe, du wirfst, er	faltan spínati
wirft, wir werfen ; wirf!) házeti	erheben pozdvihovati

h)

der Oberschenkel, s, -schenkel	der Nagel, s, Nägel nehet
stehno	tragen (ich trage, du trägst, er
der Unterschenkel holen	trägt, wir tragen) nésti
die Ferse, pl. n pata	laufen (du läufst, er läuft, wir
der, die, das untere spodní	laufen) běžeti
die Sohle, pl. n chodidlo	stampfen dupati
die Zehe, pl. n prst (u nohy)	

44.

das Paar, es, e pár, dvě
 beklagen želeti
 gar velmi; zcela
 vieles mnoho
 du sollst máš
 hören slyšeti
 wenig málo
 darauf na to, k tomu
 worauf? nač? k čemu?

eigen vlastní
 ich mache es mir zu eigen
 mám to na paměti
 verschweigen zamlčeti
 lernen učiti se
 erlauben uznávati
 zur = zu der
 die Arbeit, pl. n práce
 zum = zu dem

45.

a)

die Kleidung (bez pl.) oděv
 neu nový
 der Rock, es, Röcke kabát
 der Ärmel, s, Ärmel rukáv
 der Kragen, s, Kragen límec
 der Rückenteil, es, e zadek
 der Brusttheil předek
 der Schoß, es, e šos

der Knopf, es, Knöpfe knoflík
 das Knopfloch, es, -löcher dírka
 na knoflíky
 (das Loch) díra
 innen uvnitř
 gefüttert podšíť
 (fütern)
 die Tasche, pl. n kapsa

b)

lassen (ich lasse, du lässest, er läßt,
 wir lassen atd.) nechati; ich
 lasse mir einen Rock machen
 dávám si ušít kabát
 die Hose, pl. n kalhoty
 die Weste, pl. n vesta
 der Stiefel, s, Stiefel bota

der Dunkel, s, Dunkel strýc
 beim = bei dem
 der Hut, es, Hüte klobouk
 der Hutmacher, s, -macher
 kloboučník
 das Hemd, es, en košile

46.

a)

in (předl. s akk. na otázku
 kam?) do
 die Schule, pl. n škola
 die Bank, pl. Bänke lavice
 das Sitzbrett deska sedadlová
 (sitzen, das Brett)
 das Pultbrett deska psací
 das Fach, es, Fächer přihrádka
 das Heft, es, e sešit

auf (předl. s akk. na otázku
 kam?) na
 der Bleistift, es, e tužka
 das Papier, s, e papír
 das Lineal, s, e pravítko
 die Tinte inkoust
 das Tintenfaß, es, -fässer
 kalamár
 (das Faß) sud

der Tisch, es, e stůl
 der Sessel, s, Sessel židle
 für (předl. s akk.) pro
 um — herum (předl. s akk.)
 kolem
 die Wand, pl. Wände stěna
 die Decke, pl. n strop

b)

der Fußboden, s, -bůden podlaha
 (der Fuß, der Boden)
 die Tafel, pl. n tabule
 die Kreide, pl. n křída
 die Wandtafel nástěnná tabule
 (die Wand; die Tafel)
 der Schwamm, es, Schwämme
 houba

c)

bringen vnikati
 durch (předl. s akk.) skrze;
 durch das Fenster oknem
 das Sonnenlicht sluneční světlo
 (die Sonne slunce; das Licht,
 es, er světlo)
 die Thür, pl. n dvěře
 der Haken, s, Haken hák
 befestigt upevněn
 (fest)

hängen věseti;
 die Mütze, pl. n čepice
 hängen (ich hänge, du hängst,
 er hängt, wir hangen) viseti
 der Kasten, s, Kasten skříň
 der Platz, es, Plätze místo
 die Ecke, pl. n kout
 (eckig)

47.

a)

der Bruder, s, Brüder bratr
 kurz slovem
 die Eltern rodiče
 (alt)
 das Oberhaupt, es, -häupter
 hlava
 (oben; das Haupt hlava)
 sorgen starati se; der Vater sorgt
 für seinen Sohn otec stará se
 o svého syna

der Haushalt domácnost,
 hospodárství
 (das Haus; halten)
 nähen šiti
 stricken plésti
 spinnen přísti
 flicken látati

b)

sie müssen musejí
 ehren ctíti
 denn neboť
 erweisen prokazovati
 ihnen jim

viel Gutes mnoho dobrého
 oft často
 die Großeltern děd a babička
 der Enkel, s, Enkel vnuk
 gar sehr pres příliš

c)

der Urgroßvater praděd	der Verwandte, u, Verwandten,
die Urgroßmutter prababička	(ein Verwandter, en)
der Knecht, es, e čeledín	přibuzný
der Neffe, n, u synovec	der Schwager, s, Schwäger švagr
die Nichte, pl. u neť	die Schwägerin, pl. innen
die Geschwister bratři a sestry	švagrová
(die Schwester)	die Schwiegereltern tchán
das Geschwisterkind bratranec,	a tchýně
sestřenice	

48.

der Scherz, es, e žert	die Ruhe pokoj, klid
der Ernst vážnost, opravdovost	die Sorge, pl. u starost
der Gulden zlatý	dazu k tomu
nun nyní, tedy	wozu? k čemu?
die Schuld, pl. en dluh	dein Lebtag po celý svůj život
der Schneider, s, Schneider	borgen dlužiti si
krojčí	die ty
das Kleid, es, Kleider šat, oděv	bleiben zůstatí
(die Kleidung)	schuldig dlužen (die Schuld)
der Schuster, s, Schuster obuvník	die Zeit, pl. en čas
der Schuh, es, Schuhe střevíc	zu aller Zeit po všechen čas
der Bäcker, s, Bäcker pekař	die Ewigkeit věčnost
die Wecke, pl. u vecka	

49.

österreichisch-ungarisch rakousko- uherský	die Monarchie, pl. Monarchien mocráství
---	--

a)

das Erzherzogthum, s, -thümer	das Herzogthum vévodství
arcivévodství	Salzburg, s (stř. r.) Solno-
Österreich, s (stř. r.) Rakousko	hradsko, Solnohrad
die Enns Enze	Stetermark, s (stř. r.) Štyrsko
Niederösterreich (stř. r.) Dolní	Graz (stř. r.) Štyrský Hradec
Rakousy	Kärnten, s (stř. r.) Korutany
die Hauptstadt hlavní město	Klagenfurt (stř. r.) Celovec
Wien, s (stř. r.) Vídeň	Prain, s (stř. r.) Krajina
ob (předl. s dat. = über) nad	Laibach, s (stř. r.) Lublaň
Oberösterreich Horní Rakousy	
Linz (stř. r.) Linec	

geführt okněžněný
(der Fürst)
die Grafschaft, pl. Grafschaften
hrabství
(der Graf)
Görz (stř. r.) Gorice
Gradiska, s (stř. r.) Gradiska
Istrie, s (stř. r.) Istrie
Triest (stř. r.) Terst
zusammen pospolu, dohromady
genannt jmenován
(nennen)
das Küstenland Přímoří

b)

Tirol, s (stř. r.) Tyrolsko
Vorarlberg, s (stř. r.) Vorarlberk
Zunsbrunn, s (stř. r.) Jinomostí
das Königreich, es, -reiche
království
Böhmen, s (stř. r.) Čechy
Prag, s (stř. r.) Praha
die Markgrafschaft markrabství
Mähren, s (stř. r.) Morava
Brünn, s (stř. r.) Brno
Schlesien, s (stř. r.) Slezsko
Troppau, s (stř. r.) Opava

c)

Gallzien, s (stř. r.) Halič
Lemberg, s (stř. r.) Lvov
die Bukowina Bukovina
Czernowitz (stř. r.) Černovice
Dalmatien, s (stř. r.) Dalmacie
Zara (stř. r.) Zader
das Land, es, Länder země
die Krone, pl. n koruna
u. zw. = und zwar a to
(zwar sice)

Ungarn, s (stř. r.) Uhry
das Großfürstenthum, s, -thümer
velkoknížetství
Siebenbürgen, s (stř. r.) Sedmi-
hradsko
Buda-Pest (stř. r.) Budín
a Pešt
Croatien, s (stř. r.) Charvatsko
Slavonten, s (stř. r.) Slavonsko
Agram, s (stř. r.) Záhřeb

d)

neunzehn devatenáct
die Million, pl. Millionen
million
der Slave, n Slovan
der Böhme, n Čech
der Slovake, n Slovák
der Pole, n Polák
der Slovene, n Slovinec
der Serbe, n Srb
der Croate, n Charvát
der Bulgare, n Bulhar
das Banat, s Banát

der Deutsche, n Němec
der Romane, n Roman
der Grieche, n Řek
der Albanese, n Albanec
der Armenier, s Armen
der Zigeuner, s cikán
fast skoro, téměř
der Israelit, en Israelita
der Magyare, n Maďar
die Majestät Veličenstvo
der Kaiser, cesar
der Herrscher vladař, panovník

50.
 sich stellen stavěti se
 pflanzen sázeti
 setzen posaditi; klásti, dáti; sich
 setzen sednouti si
 schweben vznášeti se
51.
 der Stiel topírko
 eiseru železný
 der Griff držadlo, ucho
 sie hält einen Topf an Griffe
 drží hrnec za ucho
 rühren hýbati, míchati
 der Inhalt (bez pl.) obsah
 der Köffel lžíce
 die Egge brány
 (eggen)
 gleich hned; stejně
 angezogen oblečen
 der Rock, es, Röcke kabát, sukně
 der Strumpf, es, Strümpfe
 punčocha
52.
 das Geländer zábradlí
 versehen opatřen
 nahe blízky
 ausgeschnitten vystřižený
 rötlich červenavý
 (roth)
 die Schürze zástěra
 das Tuch, es, Tücher sátek
 das Band, es, Bänder stuha
 (binden)
 der Blumenstrauß, es, -sträuße
 kytice
 (die Blume; der Strauß
 kytice)
 ins = in das
53.
 die Störchin, pl. innen čápice
 nützlich prospěšný
 (der Nutzen)
 finden nalézati
 leicht snadný, lehký
 die Nahrung potrava
 der Sumpf, es, Sümpfe bahno
 gewöhnlich obyčejně
 der Herbst podzim
 ziehen stěhovati se; táhnouti
 der Frühling jaro
 kommen přicházeti
 wieder opět, zase
54.
 a)
 klug chytrý
 treu věrný
 länglich podlouhlý
 (lang)
 aufrechtstehend kolmo stojící
 (stehen)
 herabhängend vislý
 (hängen)
 unbehaart bez srsti
 (das Haar)
 feucht vlhký
 zugespitzt přišpičatělý
 (spitz)
 die Schnauze tlama

stumpf tupý
 die Kravle dráp
 geflekt strakatý
 das Säugethier ssavec
 athmen dýchati
 die Lunge plíce

leisten konati
 der Dienst služba
 (bienen)
 hüten hlídati, stríci
 die Herde stádo
 begleiten doprovázeti

stolz pyšný, hrdý
 kurz krátký
 bedeckt pokryt
 (die Decke)
 das Nasenloch nozdra
 (die Nase, das Loch)

der Schimmel brůna
 der Kappe, u vraník
 gelbroth žlutočervený
 (gelb žlutý; roth)
 der Fuchs, es, Füchse ryzka
 der Scheck, en straka, strakatý
 kůň
 das Fohlen hřibě

der Zugvogel stěhovavý pták
 (ziehen; der Vogel)
 die Schar, en hejno
 nach (předl. s dat.) do, na; dle
 der Süden jih

b)
 bekommen dostati
 lebendig živý
 (leben)
 das Junge, u mládě
 säugen živiti mlékem

c)
 die Jagd, en honba, lov
 treiben hnáti; činiti
 der Fleischer řezník
 (das Fleisch)
 das Schlachtvieh jatečný
 dobytek

55.

a)
 die Mähne hřiva
 walzenrund válcovitý
 langhaarig ožiměný
 (lang; das Haar)
 der Schweif ocas
 verschrecken zaplašovati

b)
 das Gehör (bez pl.) sluch
 (hören)
 die Dunkelheit temnota, tma
 die Stimme hlas
 das Wiehern řehot
 (wiehern)
 die Fliege moucha.
 (fliegen)

56.

a)
 der Winter zima
 schwarzblau černomodrý
 (schwarz; blau)
 schmal úzký
 der Schwanz, es, Schwänze ocas.

das Stroh, s (bez pl.) sláma
 das Heu, s (bez pl.) seno
 der Stall, es, Ställe stáj
 sie fliegt herum poletuje
 ganz celý
 der Tag den
 die Luft, Lüfte vzduch
 selten zřídka

b)

die Erde země
 sich nähren živiti se
 (die Nahrung)
 ich nähre mich von Fliegen
 živím se muchami
 die Mücke komár
 der Käfer brouk

57.

a)

gerade rovný
 umschließen obkličovati
 (schließen)
 glatt hladký
 braungrau hnědošedivý
 (braun; grau)

hie und da tu i tam
 rissig rozpuklý, rozsedlý
 bilden tvořiti
 schmücken zdobiti

b)

die Frucht, Früchte ovoce
 (fruchtbar)
 der Geschmack (bez pl.) chuť
 (schmecken)
 hart tvrdý

die Hülle obal
 rundlich naokrouhlý
 (rund)
 der Kern jádro
 bitter hořký, trpký

58.

ans = an das
 das Vaterland vlast
 (der Vater; das Land)
 schließ dich an přilni

die Kraft, Kräfte síla, moc
 fremd cizí
 die Welt svět
 allein samotn

59.

thu čin
 nichts nic
 böse špatný, zlý
 du weißt víš

schauen patřiti, hleděti
 vom = von dem
 der Himmel nebe
 die Nacht, Nächte noc

60.

der Fall, es, Fälle pád
 die Sprache řeč
 (sprechen)

die Frage otázka
 (fragen)
 einander sobě (vespolek)

64.

a)

eintreten (ich trete ein, du trittst ein, er tritt ein, wir treten ein; tritt ein) vstoupiti	mitbeten modliti se (s ním, s ní atd.)
die Klasse třída	(beten)
aufstehen vstáti	sich niedersetzen sednouti si
(stehen)	(setzen)
	der Unterricht vyučování
	beginnen začít, začít se

b)

abfragen vyslýchati	zuschlagen zavřítí
(fragen)	aussagen odříkati
die Vocabel význam	zuhören poslouchati
aufschlagen otevřítí	aufmerken býti pozoren
das Befeststück článěk	
(lesen, das Stück, es, e)	

c)

später později	das Wort, es, Wörter slovo
aufrufen vyvolati	das Hauptwort podstatné jméno
(rufen)	(das Haupt; das Wort)
aufschreiben napsati	das Zeitwort sloveso
der übrige ostatní	(die Zeit)
abschreiben opsati	das Eigenschaftswort přídavné jméno
anstreichen podtrhnouti	das Fürwort náměstka
zuerst nejprve, nejdříve	

d)

heraus schreiben vypsati	abtheilen oddělití
einfösilbig jednoslabičný	(der Theil)
(ein; die Silbe slabika)	aufschreiben napsati
mehrfösilbig více slabičný	bestimmt určitý
langsam pomalu	unbestimmt neurčitý

e)

angeben udati	ausdrücken vyjádřiti
(geben)	die Person, pl. en osoba
die Zahl číslo	der Fehler chyba
(zählen)	ausbessern opravovati
weiblich ženský	auslöschchen smazati
(das Weib)	